

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Kültür ve Turizm Bakanı Sn. Mehmet Nuri Ersoy tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 07.11.2024

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

Çiftlik İlçesi, Bozköy Kasabası sınırları içerisinde bulunan Ülke Deresi (Tıraz) Mevkindeki Ülke Deresi olarak adlandırılan ve yelpaze formunda bir yamacın içlerinde peribacası oluşumları yanında, yamacın başlangıcında kuzeye bakan alanlarda volkanik karakterli tuf kayaçların içleri oyularak farklı işlevlerde galeriler yanında kilise yapısı, değişik galeriler yanında alanda girişi bulunan yer altı şehrine yönelik olarak, Ülke Deresi Vadisi'ndeki yerleşim alanlarının bulunduğu bölge Nevşehir Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 16.06.2015 gün ve 1653 sayılı kararı ile I. Derece Arkeolojik Sit Alanı olması yönünde karar verilmiştir. Bu kararın ardından yeraltı şehrimizin giriş kısmı ve bazı galerilerde temizlik çalışmaları başlatılmış ve yarım bırakılmıştır.

Kasabanın kuzeybatı yönünde kasabaya ortalama 1.5km. uzaklıkta bulunan Ülke Deresi (Tıraz) yer altı yerleşimi vadi başlangıcında yelpaze formundaki yamaç yapısı içerisinde volkanik karakterli tuf kayaçlarla oluşan peribacaları ile tespiti yapılan yeraltı şehrinin bölgemiz ve ilimiz Kültür Varlıkları hazinesine önemli bir katkıda bulunacağı apaçık ortadadır.

Kasabamızda bulunan yeraltı şehrinin ve peribacalarının olduğu bu bölgenin mevcutta büyük oranda bölge insanı tarafından bilinmekte ve yeraltı şehrimize gelerek görmek, gezmek yönünde talepler hep olmuştur, olmaktadır.

Yeraltı şehrimizin binlerce yıldır süregelen kendi kaderine terk edilmesi neticesinde içerisindeki tünel, galeri, odalar ve diğer mekânların toprak ve taşlarla dolu olması yanında içerisinde aydınlatacak bir tesisatın olmaması gelen ziyaretçilerin yeraltı şehrimize girmelerine imkân tanımamaktadır.

Mevcut tespiti yapılan Erken Hristiyanlık dönemine ait yeraltı şehrimiz ile ilgili gerekli temizlik çalışmaları, çevre düzenlemesi ve iç mekânların aydınlatılması yanında gelecek ziyaretçilere hitap edecek altyapı gereksinimlerinin ivedi olarak yerine getirilmesi gerek kasabamız gerekse bölgemiz kültür ve turizmin gelişmesinde katkısı muhakkaktır. İlimiz Müze

Müdürlüğü denetiminde görevli arkeolog nezaretinde ve belediyemizin elverdiği ölçüde sunacağı iş makineleri ile bahse konu yer altı şehrinin ve etrafındaki galerilerde yarım kalan temizlik çalışmalarının başlatılmasını bir an önce yapmak istemekteyiz. Kasabamızdaki bahse konu tarihi ve turistik değere haiz bu alanın gün yüzüne çıkartılması hedeflenmektedir. Bu sayede tarihi ve turistik değere haiz bu alanın yerli ve yabancı turistlerin ziyaretine açılması bu sayede bölgemiz ve kasabamız açısından kültürel ve turistik manada gelişim amaçlanmaktadır.

Kapadokya ekseninde baktığımızda ilimiz dışındaki bölgenin diğer illerinde il ve ilçe ölçekli bu türden yeraltı şehirlerin temizlenerek turizme açılmıştır.

Bu bağlamda;

1. Ülke Deresi (Tıraz) Yeraltı Şehri ve çevresindeki arkeolojik alanla ilgili başlatılan temizlik ve restorasyon çalışmalarının mevcut durumu nedir?
2. Yeraltı şehri içindeki galeriler ve odaların temizlik çalışmalarının neden yarım kaldığına dair bir inceleme yapılmış mıdır? Bu çalışmaların devamı için bir plan veya takvim belirlenmiş midir?
3. Tıraz Yeraltı Şehri'nin temizlik çalışmaları için Bakanlık tarafından verilen destek veya denetimler nelerdir?
4. Yeraltı şehri ve çevresindeki alanda daha önce yapılan çalışmaların sonuçları ve elde edilen bulgular hakkında Bakanlık tarafından yapılmış bir değerlendirme raporu var mıdır?
5. Yeraltı şehrindeki tünel, galeri ve odaların taş ve toprakla dolmuş olması durumu, temizlik ve restorasyon çalışmalarını ne şekilde etkilemiştir? Bu sorunun çözülmesine yönelik somut adımlar atılmış mıdır?
6. Yeraltı şehri ve çevresinin aydınlatılması ve altyapı düzenlemeleri ile ilgili olarak Bakanlık tarafından başlatılmış veya planlanmış herhangi bir çalışma var mıdır?
7. Tıraz Yeraltı Şehri'nin ziyaretçilere uygun hale getirilmesi için yapılacak çevre düzenlemesi ve altyapı çalışmaları için şu ana kadar herhangi bir finansal destek sağlanmış mıdır?
8. Altyapı çalışmalarının ne zaman başlayacağına dair bir takvim oluşturulmuş mudur?
9. Tıraz Yeraltı Şehri'nin ziyaretçilere açılabilmesi için gerekli olan güvenlik önlemleri (güvenlik sistemleri, rehberlik, acil durum planları vb.) hakkında Bakanlık tarafından bir çalışma yapılmış mıdır?
10. Temizlik ve restorasyon çalışmalarının sürdürülebilirliği ve arkeolojik değerlerin korunması amacıyla Bakanlık, nasıl bir koruma planı oluşturmuştur?
11. Yeraltı şehri ve çevresindeki temizlik, restorasyon ve altyapı çalışmaları için Bakanlık tarafından sağlanan herhangi bir finansal destek, hibe ya da proje fonu mevcut mudur?
12. Bu tür projeler için Bakanlık tarafından verilen maddi kaynaklar yeterli midir, yoksa ek bir bütçe talebi yapılması planlanmakta mıdır?
13. Tıraz Yeraltı Şehri'nin temizlik, restorasyon, altyapı düzenlemeleri ve turizme açılma süreçleri için belirlenen bir zaman çizelgesi var mıdır? Bu süreçlerin tamamlanması için öngörülen süre nedir?